

Et opgør med brug og smid væk-kulturen

– Nationalt retursystem for emballager til online-handel

EKSPLOSIV STIGNING I VORES FORBRUG AF EMBALLAGE TIL ONLINE-HANDEL

Danskernes nethandel er eksploderet, og er steget med 18 % bare fra 2020-2021. Det medfører også et enormt forbrug af papkasser, plast og andet transportemballage, som vores pakker kommer i. Typisk er emballagen produceret til blot at blive brugt én enkelt gang, inden den havner i skraldespanden. I 2019 sorterede danske husstande 84.000 ton pap, hvilket er en stigning med 147 % siden 2011. Som det land i EU, der, ifølge [Eurostat](#), producerer mest affald per indbygger, så har vi en forpligtelse til at gøre noget ved de stigende affaldsmængder.

LØSNING – ET NATIONALT RETURSYSTEM

Vi skal have et nationalt retursystem for emballage til online-handel, baseret på en genbrugs-løsning.

Vi skal væk fra engangsbrug og over til genbrug. I stedet for at smide vores emballage fra online handel i skraldespanden efter én enkelt gangs brug, skal der være returstandere, som vi kender det fra pant-systemet. Herefter bliver emballagen rengjort og sat på markedet igen.

Linær økonomi

Genanvendelsesøkonomi

Cirkulær økonomi

FLERE DANSKE VIRKSOMHEDER ER IGANG, MEN DE EFTERSPØRGER POLITISK OPBAKNING

En af de danske virksomheder på markedet er Re-Zip, der laver genbrugelige emballager til online-handel, og som begynder at have flere og flere returpunkter rundt omkring i landet. En enkelt større RE-ZIP pose har en CO2 besparelse på 1,5 kg (67 %) efter 30 cyklusser i sammenligning med en tilsvarende engangsplastemballage.

En anden dansk virksomheder på markedet er Circle, som laver måltidskasser for dem, der køber deres mad online. Efter 100 cyklusser har en Circle-kassen sparet 251 kg CO2 og ca. 200 kg papaffald. Det svarer til 90 % CO2 besparelse over 100 cyklusser.

Læs mere herom i rapporten "[Fra engangsemballage til genbrug](#)".

INITIATIVET UNDERSTØTTER POLITISKE AFTALER

Klimaplanen – affaldskurven skal knækkes

I [Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi](#) er partierne bag blevet enige om, at affaldskurven skal knækkes. Men det går foreløbigt den helt forkerte vej. Derfor skal vi se på alle initiativer, som kan være med til at nedbringe de stigende affaldsmængder.

Udvidet producentansvar skal fremme innovative retursystemer – men det kan ikke stå alene

I august 2022 blev der indgået en politisk aftale om udvidet producentansvar på emballage. Heraf fremgår:

"Aftaleparterne er enige om, at producentansvaret skal indrettes med fleksible rammer for producenter og virksomheder med innovative og nytænkende emballageløsninger fx i form af genbrugs- og retursystemer (...) Aftalepartierne er enige om, at producentansvaret er et afgørende værktøj til at opnå mere genbrug og genanvendelse af plastik, men at der kan være behov for yderligere tiltag for at øge genbrug af bl.a. take-away emballager, emballager fra e-handel mv."

NY RAPPORT – MEN INGEN POLITISK PLAN

I januar 2023 kom en [rapport](#), som Niras havde udarbejdet for Miljøstyrelsen. Rapporten sætter for første gang tal på den affaldsbelastning, som danskernes internethandel skaber i form af papkasser og plastposer. Vi indtager førstepladsen i EU, når man opgør internethandlen på forbrug pr. indbygger, og det skaber store affaldsmængder. Affald fra forsendelsesemballage løb op i knap 33.000 tons materialer i 2021. Rapporten viser også, at transportleddet fylder markant mindre i klimaregnskabet end aftrykket fra emballager og fyldmaterialer.

Rapporten peger i stedet på genbrugsløsninger, som en måde at minimere klimabelastningen på. Hvis 20 procent af engangspapkasserne blev erstattet med genbrugelige papkasser, så ville det give en klimabesparelse på et sted mellem 625 og 960 tons CO₂ årligt – samt en tilsvarende stor besparelse i mængden af nye materialer, der anvendes.

Så nu har vi tallene, men ingen videre politisk plan.

BRED OPBAKNING BLANDT ORGANISATIONER, FORSKERE OG BEFOLKNING

I et [åbent brev](#) i Politiken skriver en række forskere og organisationer, herunder DN, Forbrugerrådet, Dansk Affaldsforening, Concito og Rådet for Grøn Omstilling:

"Der skal sættes fokus på udviklingen af langt flere genopfyldelige løsninger og pant- og retursystemer på områder som f.eks. takeaway, e-handel, dagligvarelevering i hjemmet, kosmetik, hudpleje osv. Altså systemer og en infrastruktur, hvor samme emballage bruges igen og igen, og som er nemme for forbrugerne at anvende. Vi har potentialet for at blive førende i sådanne løsninger, som vil kunne skabe grønne, bæredygtige jobs"

I det fælles udspil mellem Dansk Industri og DN "[Fælles veje til at knække affaldskurven](#)", peger organisationerne også på et retursystem for emballage til online-handel som et oplagt politisk værktøj til at mindske vores enorme affaldsmængder.

En undersøgelse foretaget af Epinion for DN i 2022 viser, at to tredjedele af danskerne mener, at der er for meget engangsemballage i deres hverdag, og at vi i Danmark skal indføre pant på flere typer engangsemballage.